

Goos: Ogsaa jeg vil som den ærede sidste Taler vende tilbage til saglige Spørgsmaal, som dette Finantslovsforslag frembyder, og i den Omstændighed, at jeg gjør det, ligger tilstrækkelig Udtalelse om, at jeg for mit Vedkommende ikke nærer de Betæneligheder for at være med til Behandlingen, som bleve udtalte og lagte Andre paa Sinde af det ærede 8te Medlem for 1ste Kredts (Krieger). Jeg beroliger mig med Hensyn til de af ham fremdragne Punkter ved den Betragtning, at jeg for det Første ikke kan finde en Behandling her grundlovstridig. Der er ikke nogen Grundlovsbestemmelse, som kan berettigede til at karakterisere Behandlingen her i Landstinget under de forhaandenværende Forhold som grundlovstridig. I den Henseende forekommer det mig, at den Bemærkning, der blev rettet til den ærede Landstingsmand om, at der er ifet Grundlovens § 48 andet Stykke Fyldest herved, at Finantslovsforslaget først har været forelagt Folkethinget, er uigjendrivelig. Det Synspunkt, fra hvilket der skulde være mere Anledning for Landstingsmænd til ikke at deltage i Sagens Behandling, nemlig det, at under disse Forhold var Behandlingen retlig bethdningsløs — og det var ogsaa den ærede Landstingsmands Hovedbetragtning — forekommer det mig, at der ikke blev ført Bevis for. Dette Bevis beroede paa, at en Vedtagelse her og en senere Vedtagelse i Folkethinget af det herfra oversendte Finantslovsforslag og en Sanktion fra Kongens Side paa Grundlag af disse samstemmende Beslutninger ikke vilde føre til en gyldig Finantslov. Det kan jeg ikke faae ud af den Bestemmelse i Grundloven, som handler herom, nemlig § 48, andet Stykke. Det forekommer mig indlysende, at den hjemler Folkethinget en Ret til at faae Finantslovsforslaget først, hvortil efter min Opfattelse svarer en konstitutionel Pligt til at behandle det; men den paalægger ikke tillige Folkethinget en Indskrænkning i den Retning, at det ikke skulde være grundlovmæssigt, om det behandler et Forslag til Finantsloven, som var vedtaget her først, og lige saa lidt paalægger den Kongen eller Regjeringen Indskrænkninger i Henseende til Sanktionering af et Forslag, som maatte være vedtaget først i Landstinget og derefter i Folkethinget. Alle disse Momenter bero paa Konsekventier, som skulde drages af Bestemmelsen i § 48, andet Stykke, men som ikke ere udtrykte der, som ikke ere saaledes udtalte der, at de kunne medføre, at en Finantslov, der blev til paa nævnte Maade, ikke skulde være gyldig. Jeg holder mig i den Henseende ganske til det, der blev fremdraget af den

ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kredts (Makten), nemlig at Loven bliver gyldig derved, at en Rigsdagsbeslutning faar Kongens Samtykke, idet Betingelserne herfor ubetinget ogsaa vilde være til Stede under den af mig omtalte Forudsætning. Jeg har derfor ingen Betænelighed for mit Vedkommende ved at deltage i den saglige Del af Spørgsmaalet, og der er en Del af Finantslovsforslaget, om hvilken jeg vil tillade mig et Par Bemærkninger, nemlig den, der vedrører det høiere Undervisningsvæsen under Kirke- og Undervisningsministerens Budget. Det er med Hensyn til denne Del af vort Statsvæsen gaaet, som det er gaaet med saa meget Andet, at det har staaet i Stamp. Vort høiere Undervisningsvæsen lider med Hensyn til Materiel, med Hensyn til Bygningsvæsen og med Hensyn til Personel i mange Henseender, hvis det skal blive ved at virke under saa snævre Forhold og saa trange Rammer. De høiere Undervisningsanstalter have store Bønseligheder ved at opfylde den Op-gave, de have at følge med Videnskaben saaledes at de ikke blive tilbage for det Maal, som man andet Steds har naaet men, derhos ogsaa i Forhold til Landets Evne og Størrelse bidrage deres til at føre det frem. I den Henseende staa vort Universitet og den polytekniske Lærestanstalt og have ogsaa tidligere staaet paa et Trin, som vi kunne være bekendte, og jeg haaber at de ville vedblive at gjøre det. Men det bør stadig siges, som det ofte er sagt, og som det ogsaa er høvedet af den ærede Kultusminister, at vi staa under Forhold, som i mange Henseender ere ugunstige. Den polytekniske Lærestan- tals uafvigelige Trang til en ny Bygning bliver større og større for hver Dag, og for Universitetet viser det sig idelig, at dets Bygningskompleks ikke længere formaar at fyldestgjøre. Vi ere i Forlegenheder, som gjøre os det næsten umuligt at udføre de Opgaver, der ere os paalagte, og der er mange Veiligheder, hvor dette ikke blot er til Besvær for Universitetets Lærere og Studerende, men ogsaa for de Mange, som udenfor Universitetet komme til dets Høresale. Det maa ikke glemmes, at Universitetet hos os spiller en Rolle ved Siden af at virke til Videnskabens Udvikling, nemlig som en Anstalt, der i høj Grad, og sammenlignelsesvis maaste her mere end noget andet Steds i Verden, søges af Andre, der ønske Belæring i de forskjellige videnskabelige Retninger, af Mange der ellers høre udenfor Universitetets Ramme. Det er vor Bygning og vort Materiel, der lider paa mange Punkter. De Fakulteter under Universitetet, som trænge Materiel til at foretage Experimentier, som overhovedet skulle